

Modifierade drönare och terrorhotet

Användningen av obemannade flygfarkoster, drönare, blir allt vanligare. Tekniken fyller en viktig funktion i olika delar av samhället men kan också utnyttjas av den eller de som utgör ett hot.

Den kommersiella marknaden för drönare har vuxit under senare år vilket bidragit till ett större utbud och lägre priser. Marknaden erbjuder idag många olika modeller av drönare som i sitt grundutförande kan bära mindre laster.

De typer av drönare som potentiellt kan utrustas med sprängmedel är förhållandevis lättillgängliga och enkla att använda även för personer som saknar tidigare flyg-erfarenhet eller teknisk kompetens. Kriget i Ukraina har påskyndat utvecklingen och även inspirerat andra aktörer att använda tekniken.

I västvärlden har kriminella nätverk använt drönare för bland annat smuggling. Även oidentifierade aktörer har genomfört politiska manifestationer med hjälp av tekniken.

Användningen av drönare bland våldsbejakande extremister

Drönare används idag av våldsbejakande extremister i väpnade konflikter världen över. Tekniken används både för att utföra attentat och i syfte att sprida propaganda.

Det finns fall i Europa där drönare förekommit som ett tänkbart tillvägagångssätt tidigt i attentatsplaneringen. Att drönare är lagliga att införskaffa och kan användas mot mål som är svåra att nå med andra metoder bidrar sannolikt till att tekniken ses som ett tänkbart alternativ.

Samtidigt är drönare som modifieras för att kunna användas som ett vapen förhållandevis dyra och kräver mer förkunskap jämfört med andra, mer lättillgängliga, metoder. För att utrusta en drönare med exempelvis sprängmedel krävs i regel etablerade kontakter i den kriminella världen och kunskaper i hur man hanterar sprängmedel.

Användningen av drönare medför också större risker att bli upptäckt av rättsvårdande myndigheter, till exempel i samband med inköp eller vid rekognoscering. Samtidigt är kommersiella drönare väderkänsliga och har en begränsad räckvidd.

Användningen av drönare förekommer bland våldsbejakande extremister oaktat ideologisk drivkraft. Särskilt vanligt är det bland yngre gärningspersoner.

Hotet framöver

Våldsbejakande extremister följer teknikutvecklingen i samhället i stort och utvecklar hela tiden nya metoder för att stärka sin förmåga. I takt med att marknaden för drönare växer finns det en risk att tekniken kommer bli mer vanligt förekommande i terrorattentatsplanering framöver.

Det finns också en risk att utbudet av färdigmodifierade drönare på den illegala marknaden ökar, vilket både kriminella aktörer och terrorhotaktörer kan utnyttja.

Utvecklingen innebär samtidigt att metoden kan bli mer tillgänglig för statliga aktörer som använder ombud för att orsaka störningar i luftrummet eller genomföra riktade sabotageaktioner i Europa.

Det är också troligt att användningen av drönare i andra syften än direkta attentat kommer att öka, till exempel för smuggling, rekognoscering eller ordningsstörningar.

Nationellt centrum för terrorhotbedömning (NCT) gör strategiska bedömningar av terrorhotet i och mot Sverige. NCT utgörs av personal från Försvarets radioanstalt (FRA), Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (Must) och Säkerhetspolisen.

Varje år presenterar NCT en strategisk bedömning av terrorhotet i och mot Sverige i form av en helårsbedömning. NCT gör också löpande bedömningar av omständigheter som berör – eller kan komma att beröra – terrorhotet på sikt i syfte att öka kunskap och därigenom den samlade förmågan att motverka terrorhotets utveckling i ett tidigt skede.